

บทที่ 3

กฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลจากการกระทำผิดกฎหมาย

เนื่องจากการมีพฤติการณ์เป็นเจ้าของหรือผู้มีอิทธิพลนั้น ไม่มีบทกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในอันที่สามารถจะบังคับได้ (Enforcement) และคำนิยามของคำว่า เจ้าของ หรือผู้มีอิทธิพลยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ ดังนั้นผู้เขียนจึงขอสรุปในคำนิยามดังกล่าวตามแนวคิดของกรมตำรวจ¹ ซึ่งเป็นความหมายของผู้บังคับใช้กฎหมาย และสรุปได้ว่าผู้มีอิทธิพล คือ ผู้กระทำการด้วยตนเอง หรือผู้ใช้ จ้างวาน หรือผู้สนับสนุน โดยกระทำตนอยู่เหนือกฎหมายหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีขอบด้วยกฎหมาย กดขี่ข่มเหงประชาชน บ่อนทำลาย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการกระทำดังกล่าวเป็นปกติธุระ ในบทนี้ผู้เขียนวิจัยถึงกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1. กฎหมายไทยที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล

1.1 กฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลโดยตรง

ก. ประมวลกฎหมายอาญา

ในส่วนนี้นอกจากประมวลกฎหมายอาญาในภาคความผิด (ภาค 2 และภาค 3) ที่มีบัญญัติถึงความรับผิดชอบทางอาญาแก่ผู้กระทำโดยตรงแล้ว เช่น การฆ่าคน การเรียกค่าไถ่ ฯลฯ ยังมีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกฎหมายของผู้มีอิทธิพลด้วย อาทิเช่น

1) การเข้าเป็นตำรวจร่วม

มาตรา 83 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติว่า
"ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วม

¹ กรมตำรวจ. แผนป้องกันปราบปรามผู้มีอิทธิพลและมีมือเป็นรับจ้างของกรมตำรวจ ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2536. หน้า 8-9.

กระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการ ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ซึ่งหากข้อเท็จจริงปรากฏดังบทบัญญัติแล้วก็คงไม่ยุ่งยากในการพิจารณาได้ว่าได้รู้เห็นและมีเจตนาร่วมกันนี้ เป็นความหมายของคำว่าตัวการ แต่ถ้ามมีแต่การร่วมมือแต่ไม่ได้ร่วมใจ หรือมีแต่ร่วมใจแต่มิได้ร่วมมือก็ไม่ใช่ตัวการ²

2) การเป็นผู้ก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด

มาตรา 84 แห่งประมวลกฎหมายอาญาบัญญัติว่า

"ผู้ใดก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดไม่ว่าด้วยการใช้ บังคับขู่เข็ญ จ้างวาน หรือยุยง ส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด ผู้นั้นเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด" วรรคสองบัญญัติว่า "ถ้าผู้ถูกใช้กระทำความผิดนั้น ผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือนเป็นตัวการ ถ้าความผิดมิได้กระทำลง ไม่ว่าจะ เป็นเพราะผู้ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังไม่ได้กระทำหรือเหตุอื่นใด ผู้ใช้ต้องระวางโทษเพียงหนึ่งในสามของโทษที่กระทำไว้สำหรับความผิดนั้น"

มาตรานี้ได้บัญญัติไว้อย่างกว้างขวางว่า ถ้าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิด เพราะมีอีกคนหนึ่งได้ก่อให้เกิดเขากระทำความผิด ผู้นั้นก็คือเป็นผู้ใช้ โดยแนวความคิดของกฎหมายไทยแล้วผู้กระทำความผิดนั้นต้องไม่มีเจตนาหรือความผิดในการกระทำความผิดนั้น ๆ เลย ต่อมา มีผู้หนึ่งได้ก่อให้เกิดเขามีเจตนา หรือความคิดในการกระทำความผิด เช่นนี้ ผู้ที่ก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดนั้น ถือว่าเป็นผู้ใช้ และคำว่า "ก่อให้เกิดทำความผิด" นั้น ไม่จำเป็นต้องเฉพาะการจ้าง, วาน, ใช้, บังคับขู่เข็ญ หรือยุยงส่งเสริมส่วนในมาตรา 85 เป็นบทบัญญัติในเรื่องผู้ใช้เช่นเดียวกัน แต่ใช้วิธีโฆษณา หรือประกาศแก่บุคคลทั่วไปให้กระทำความผิด ในส่วนนี้ต้องเป็นบุคคลทั่วไป (ใครก็ได้) มิได้เจาะจงว่าต้องเป็นบุคคลหนึ่งบุคคลใด

สำหรับผู้มีอิทธิพลของไทยมีลักษณะ เป็นผู้ก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิดอันเป็นความผิดฐานผู้ใช้ กล่าวคือใช้ให้ผู้อื่นไปดำเนินการ ขจัดคู่แข่งชั้นทางการค้าหรือธุรกิจของตนให้หมดไป อันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ดังนั้น การกระทำความผิดของผู้มีอิทธิพลจึงเข้าข่ายผู้ใช้มากกว่าเป็นตัวการ หรือผู้สนับสนุน

² ดูบันทึกท้ายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1969/2505 (หน้า 1561)

3) การเป็นผู้สนับสนุน

มาตรา 86 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติว่า "ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด ก่อนหรือขณะการกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมิได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น"

มีข้อสงสัยเกิดในมาตรานี้คือ การที่ราษฎรกระทำผิดร่วมกับเจ้าพนักงานของรัฐ กระทำผิดกฎหมายในส่วนความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราษฎรนั้นผิดเพียงเป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น ด้วยเหตุความผิดดังกล่าวเป็นความผิดเฉพาะต่อผู้ที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐเท่านั้น

ในกฎหมายไทย การกระทำที่จะเป็นผู้สนับสนุนนั้น เพียงกระทำการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดเท่านั้น มิใช่เข้าร่วมในการกระทำความผิด อันเป็นลักษณะของตัวการ คำว่า กระทำการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกนี้ เป็นคำที่มีความหมายกว้าง ไม่จำกัดว่าจะต้องทำโดยวิธีใด และเป็นคำที่มีความหมายแยกออกจากกัน จะเป็นการช่วยเหลืออย่างเดี๋ยวก็นำได้ การช่วยเหลืออาจอยู่ในรูปของการให้เครื่องมือ ยืมอาวุธในการที่ผู้อื่นทำความผิดฐานฆ่าคนโดยใช้ปืนยิง หรือการให้ความสะดวก เช่น พาไปชี้ช่องทางให้ผู้อื่นทำการลักทรัพย์นอกจากนี้ความหมายในมาตรา 65 แห่งกฎหมายลักษณะอาญาที่ว่า ช่องทาง ช่องโอกาส หรือให้กำลังพาหนะ หรือให้ความรู้ อันเป็นอุปการะแก่การที่กระทำความผิดนั้นก็ตี ย่อมเป็นการกระทำการช่วยเหลือให้ความสะดวก การให้ความช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้กระทำความผิดที่ทำให้ผู้กระทำความผิดมีใจองอาจ หรือมีใจบ้านั้น ก็เป็นลักษณะของผู้สนับสนุน³ แต่ "การกระทำด้วยประการใด ๆ"

³ Sefald. The Criminal Code of Japan. 1935. Kobe, Japan p 59.

อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกจะต้องมีกิริยาช่วยเหลือแก่การกระทำผิดนั้น จึงจะมีความผิดเป็นผู้สนับสนุน⁴ ซึ่งอย่างไร เป็นกิริยาช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้น ต้องพิจารณาพฤติการณ์เป็นเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลนั้น

สำหรับกฎหมายอาญาที่ครอบคลุมถึงการกระทำผิดของผู้มีอิทธิพล ได้มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาภาค 2 คือ

1. ความผิดฐานข่มขู่

มาตรา 210 แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า "ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในภาค 2 นี้ และความผิดนั้นมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานข่มขู่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ" วรรคสองบัญญัติว่า "ถ้าเป็นการสมคบเพื่อกระทำความผิดที่มีระวางโทษถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า พฤติการณ์และการกระทำความผิดของผู้มีอิทธิพลอาจอยู่ในข่ายการกระทำความผิดในฐานะเป็นตัวการ ผู้ใช้และผู้สนับสนุนได้ทั้งนี้ เนื่องจากผู้มีอิทธิพลดำเนินธุรกิจทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมายอาทิ เช่น เป็นนายทุนลักลอบตัดไม้ทำลายป่า บุกรุกป่าสงวนและที่สาธารณะ ค้าประเวณี และสถานบริการที่ผิดกฎหมาย ค้าของเถื่อน แร่เถื่อน ตั้งบ่อนการพนัน และเป็นเจ้ามือหวยเถื่อน กักตุนสินค้า ค้าอาวุธสงคราม นอกจากนั้นการดำเนินธุรกิจที่ผิด กฎหมายดังกล่าวสร้างรายได้ให้กับผู้มีอิทธิพลอย่างมหาศาล จึงจำเป็นต้องมีการขจัดคู่แข่งขึ้นให้ออกนอกเส้นทางให้หมดสิ้น ซึ่งการดำเนินการทั้งหลายจะเป็นการกระทำความผิด

⁴ ฎีกาที่ 999/2457.

แนวคิดของกฎหมายไทย คือในความคิดฐานช่องโหว่ การสมคบก็คือจะต้องมีการแสดงออก ซึ่งความตกลงในการที่จะกระทำความผิดร่วมกันมิใช่เพียงแต่มาประชุมหารือกันโดยมิได้ตกลงอะไรกันเลย หรือตกลงกันไม่ได้⁵ ซึ่งความหมายของคำว่า สมคบ ดังกล่าว เป็นคำจำกัดความในกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 6 ข้อ 8 ได้วิเคราะห์ศัพท์ไว้ แต่ในประมวลกฎหมายอาญามิได้จำกัดความไว้ จำต้องตีความตามหลักภาษาไทย สมคบ⁶ หมายถึง ร่วมคบคิดกัน ซึ่งอาจจะไม่ต้องถึงขั้นตกลงกันก็ได้ แต่ผู้ร่างกฎหมายเห็นว่าคำว่า สมคบ มิได้หมายถึงขั้นที่จะต้องได้มีการตกลงกัน เพราะการตกลงกันนั้นจะกลายเป็นลักษณะการเป็นตัวการร่วม ตามมาตรา 83 แต่อย่างไรก็ตามการที่ได้มีการตกลงกันต้องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในเรื่องการสมคบในความคิดฐานเป็นช่องโหว่แล้ว และถ้าหากการสมคบกันเป็นความผิดช่องโหว่จะต้องถึงขั้นตกลงกันจะเป็นความผิด⁷ และความคิดดังกล่าวต้องอยู่ในบทบัญญัติในภาค 2 ซึ่งความคิดดังกล่าวมีโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปเท่านั้น ซึ่งอาจารย์ คณิต ฅ นคร ได้อธิบายไว้ว่า "ความคิดฐานนี้ เป็นกรณีกฎหมายยกเอาการกระทำก่อนการพยายามนั้น เป็นความผิด"⁸

2. ความคิดฐานเป็นอั้งยี่

มาตรา 209 แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติว่า "ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคลซึ่งบกบิตวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานเป็นอั้งยี่ ต้องระวางโทษจำคุก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵ ฎีกาที่ 2819/2526.

⁶ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 หน้า 770.

⁷ ฎีกาที่ 4986/2533 เล่มที่ 11 หน้า 399.

⁸ คณิต ฅ นคร, กฎหมายอาญา ภาคความคิด ครั้งที่ 4 : กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535. หน้า 244.

ไม่เกินเจ็ดปีและปรับไม่เกินหมื่นสี่พันบาท" วรรคสอง "ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นหัวหน้าผู้จัดการ หรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในคณะบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท"

เดิมคำว่า "อั้งยี่" เป็นภาษาจีนใช้เรียกชื่อสมาคมต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นอย่างลับ ๆ ในประเทศจีน โดยมีความมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างสมาชิกในกลุ่ม แต่ภายหลังได้มีการนำหลักการดังกล่าว ไปใช้ในวัดอุประสงคฺ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย⁹ ซึ่ง อั้งยี่ มีการจัดรูปแบบรวมตัว เป็นองค์กรที่ประกอบด้วยหัวหน้า สมาชิก มีการจัดลำดับชั้นบังคับบัญชา สถานภาพและหน้าที่การงาน¹⁰ ในมาตรานี้ รัฐได้บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นการควบคุมการรวมกันของบุคคลในรูปหมู่ช่อง¹¹ เพื่อป้องกันการละเมิดกฎหมายบ้านเมือง

มีข้อน่าสังเกต คือ การกระทำเป็นอั้งยี่นี้ มิได้กำหนดเพียงแต่ความมุ่งหมายนั้น ๆ ต้องเป็นความผิดในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 เท่านั้น และต้องมีห้าคนขึ้นไป โดยอั้งยี่มิได้กำหนดจำนวนสมาชิก เพียง 2 คน ก็ผิดได้แล้ว และความมุ่งหมายนั้น เพียงขอให้เป็นการขัดต่อกฎหมายก็ใช้ได้ ซึ่งอาจารย์จิตติ ดิงสภักย์ ได้ให้ความหมายของการเข้าเป็นสมาชิกของคณะบุคคลว่า การมีบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป แสดงออกซึ่งเจตนาเข้าร่วมความมุ่งหมายอันเดียวกัน หรือนัยหนึ่งเป็นการเข้ามีสิทธิร่วมกันในคณะบุคคลนั้น ซึ่งอาจมีแบบพิธีอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งอาจกระทำโดยตรงหรือปริยายด้วยหรือไม่ก็ได้ ฉะนั้นผู้เป็นลูกจ้างของคณะบุคคลดังกล่าวย่อมไม่ใช่สมาชิกตามความหมายขององค์ประกอบตามกฎหมายนี้และนับแต่เวลาที่เข้าเป็นอั้งยี่แล้ว ผู้นั้นมีความผิดฐานเป็นอั้งยี่ประจำตัวอยู่เสมอ จะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁹ นายสุจริต พัฒนสาร. วิทยานิพนธ์ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอั้งยี่ : ช่องโหว่ในประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530 หน้า 54.

¹⁰ นายสุจริต พัฒนสาร อ้างแล้ว หน้า 62.

¹¹ พระราชบัญญัติว่าด้วยอั้งยี่ รศ.116.

เป็นอยู่ที่เดือน กี่ปี ไปประชุมที่หนกัศราว ก็เป็นความคิด तरहเดียว แต่เมื่อใด
ผู้นั้นลาออกจากการเป็นสมาชิก จึงจะขาดจากการเป็นอั้งยี่

การปกปิดวิธีดำเนินการของอั้งยี่ ไม่จำเป็นต้องปกปิดทั้งหมด เบ็ดเพย
บางส่วนก็ได้ เช่นมีความมุ่งหมายเพื่อการอันชอบด้วยกฎหมายบ้าง ไม่ชอบด้วย
กฎหมายบ้าง จึงปกปิดวิธีการไว้บางส่วนเฉพาะที่มีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบ
ด้วยกฎหมาย ก็คือเป็นการปกปิดวิธีการตามองค์ประกอบความคิดแล้ว ส่วนแค่นั้น
เพียงใดจึงจะถือว่าเป็นการปกปิดวิธีดำเนินการ ต้องพิเคราะห์ตามพฤติการณ์เป็น
เรื่อง ๆ ไป เช่น ปกปิดอาจปรากฏจากการที่มีอาณัติสัญญาอย่างใดอย่างหนึ่ง
ที่สามารถรับรู้กันเฉพาะสมาชิกเท่านั้น เช่น การใช้นิ้วแสดงเป็นเครื่องหมายรับรู้
กัน¹² อย่างไรก็ตามวิธีดำเนินการของคณะบุคคลนั้น อาจทำให้วัตถุประสงค์ที่ชอบ
ด้วยกฎหมายกลับเป็นผิดกฎหมายได้ เช่นบริษัทที่สร้างขึ้นเพื่อจัดสรรที่ดิน หรือให้กู้ยืม
เงินในระหว่างดำเนินการอาจเกิดวิธีการที่ผิดกฎหมายขึ้น โดยเรียกดอกเบี้ย
โดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด อันทำให้วัตถุประสงค์ในวิธีดำเนินการ
นั้นกลับเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ฉะนั้นกฎหมายจึงจำเป็นต้องกำหนดถึง
การปกปิดวิธีดำเนินการไว้ด้วย เพราะวัตถุประสงค์ของการนั้น จะชอบหรือมิชอบ
ด้วยกฎหมายบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับวิธีดำเนินการ ไม่ใช่จะดูจากวัตถุประสงค์ที่จด
ทะเบียน หรือที่คณะบุคคลได้ตกลงไว้เท่านั้น

ข. กฎหมายเฉพาะ

นอกจากประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ยังมีพระราช-
บัญญัติ พระราชกำหนดต่าง ๆ ที่ได้บัญญัติลักษณะความผิดต่าง ๆ ไว้เป็นกรณี ๆ ไป
แต่ไม่มีฉบับใดที่บัญญัติลักษณะความผิดและบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่มิอิทธิพล โดยเฉพาะ

¹² ฎีกาที่ 124/2457 มโนสาร เล่ม 4 หน้า 138, ฎีกาที่ 301-803/
2470 ธรรมสาร เล่ม 11 หน้า 254.

แต่สามารถที่จะนำบทบัญญัติดังกล่าวปรับใช้กับการกระทำความผิดทางอาญาของผู้มี
อิทธิพลได้ เนื่องจากผู้มีอิทธิพลจะประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เช่น เป็นนายทุน
ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า บุกรุกป่าสงวนและที่สาธารณะ เพื่อยึดครองที่ดินและทำลาย
สิ่งแวดล้อม ค่าประเวณี และสถานบริการที่ผิดกฎหมาย ค้ายาเสพติดให้โทษ ค่า
ของเถื่อน แร่เถื่อน ตั้งบ่อนการพนัน และเป็นเจ้ามือหวยเถื่อน กักตุนสินค้า ค่า
อาวุธสงคราม ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้กฎหมายเฉพาะมาบังคับใช้กับการกระทำ
ความผิดของผู้มีอิทธิพล เช่น

- พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484
- พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง

พ.ศ. 2471

- พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท

พ.ศ. 2518

- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522
- พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533
- ประมวลกฎหมายที่ดิน (พระราชบัญญัติให้ใช้

ประมวลกฎหมาย พ.ศ. 2497 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535)

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แห่งชาติ พ.ศ. 2535

- พระราชบัญญัติสุภาพกร พ.ศ. 2469
- พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478
- พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503
- พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509
- พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการ

ผูกขาด พ.ศ. 2522

สำหรับพระราชบัญญัติป้องกันและปรามปรามการทุจริต

และการประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 กฎหมายฉบับดังกล่าวมีเจตนามุ่ง
ที่จะควบคุมข้าราชการ และพนักงานของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบตามระเบียบ

กฎหมาย เพราะเมื่อใดที่ข้าราชการและพนักงานของรัฐมิได้ทำหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว ย่อมจะนำความเดือดร้อนมาสู่ประชาชน และเกิดความเสียหายแก่รัฐด้วย ซึ่งในมาตรา 3 ได้ให้ความหมาย "เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือมีเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและหมายความรวมถึง กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจด้วย

"การทุจริตในวงราชการ" หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติกรอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

"การประพฤติมิชอบในวงราชการ" หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติ หรือละเว้นไม่ปฏิบัติกรอย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติของคณะรัฐมนตรีอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่ว่าจะการปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติ นั้นเป็นการทุจริตในวงราชการด้วยหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงประมาท เลินเล่อในหน้าที่ดังกล่าวด้วย

กฎหมายดังกล่าว ไม่มีบทกำหนดโทษทางอาญาโดยตรง ซึ่งตามมาตรา 19 บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิด ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นดำเนินการทางวินัยต่อไป และถ้ากรณีเป็นความผิดทางอาญา ก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป ดังนั้นจึงต้องนำ ลักษณะ 2 หมวด 2 ว่าด้วยความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการโดยเฉพาะมาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งบัญญัติว่า "ผู้ใดเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ" ซึ่งถ้าหากพิจารณาให้ถ่องแท้แล้วจะเห็นว่า กรณีราษฎรมีส่วนกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กฎหมายสามารถบังคับได้เพียงในฐานะผู้
สนับสนุนเท่านั้น ไม่อาจพิจารณาลงโทษในฐานะผู้ก่อ ผู้ใช้ หรือตัวการร่วมได้
นอกจากนี้ในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการปฏิวัติเมื่อวันที่ 20
ตุลาคม 2501 และมีการออกประกาศคณะปฏิวัติเพื่อดำเนินการต่อบุคคลผู้ประพฤติตน
เป็นอันธพาล ที่มีพฤติการณ์รังแกข่มเหง ชู่เข็ญ หรือรบกวนก่อความเดือดร้อนรำคาญ
แก่ประชาชน และแสดงอำนาจให้ผู้อื่นเกรงกลัว ตลอดจนบุคคลที่ดำรงชีพด้วยการ
กระทำผิดต่อกฎหมาย เช่น เป็นเจ้ามือสลากกินรวบ เปิดบ่อนการพนันโดยไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย ตั้งช่องค้าประเวณีอันเป็นภัยต่อเศรษฐกิจและสังคมของชาติด้วยวิธี
การนำเอามุคคลอันธพาลเหล่านั้นมาควบคุมไว้ที่เรือนจำลาดยาวเป็นจำนวนมาก
เป็นเหตุให้ในสมัยนั้นไม่มีบุคคลอันธพาล ต่อมาในสมัยพลเรือเอก สฤษดิ์ ชลออยู่ ได้
ทำการปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 เรียกบุคคลอันธพาลว่า
ผู้เป็นภัยทางสังคม ซึ่งได้แก่บุคคลที่มีพฤติการณ์ รังแก ข่มเหง ชู่เข็ญ หรือทำด้วย
ประการใด ๆ โดยมีชอบให้ผู้อื่นเกรงกลัว เป็นบุคคลจรจัดที่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง
และไม่ปรากฏการทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต ดำรงชีพด้วยการตั้งบ่อนการพนัน
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตั้งช่องค้าประเวณี หรือเป็นเจ้ามือการพนันสลากกินรวบ
กักตุนสินค้าเพื่อหากำไร ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นภัยต่อประเทศชาติอย่างร้ายแรง
จึงได้มีมาตรการบังคับและปราบปรามบุคคลดังกล่าวอย่างจริงจังและเด็ดขาด จน
บ้านเมืองเกิดความสงบเรียบร้อย ซึ่งถ้าหากวิเคราะห์ที่กฎหมายอันธพาล และ
กฎหมายผู้เป็นภัยต่อสังคมแล้วถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพของ
ประชาชนก็ตาม แต่ก็ได้ผลทางด้าน การบังคับใช้กฎหมาย ทำให้เกิดความสงบเรียบ
ร้อยในสังคม ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับผู้มีอิทธิพลในยุคนั้นจะเห็นว่า มีพฤติการณ์และการ
กระทำ ความผิดกฎหมายคล้าย ๆ กัน กล่าวคือ ผู้มีอิทธิพลคือผู้กระทำการด้วยตนเอง
หรือผู้ใช้ จ้างวาน หรือผู้สนับสนุน โดยกระทำตนอยู่เหนือกฎหมาย หรือกระทำด้วย
ประการใด ๆ ซึ่งมีชอบด้วยกฎหมาย กดขี่ข่มเหงประชาชน บ่อนทำลายความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าหากจะนำมาตรการปราบ-
ปรามบุคคลอิทธิพลและผู้เป็นภัยทางสังคมมาบังคับใช้อาจจะเกิดผลดีก็ได้ แต่มีสิ่ง
ที่ต้องคำนึงถึงและพึงระมัดระวังอย่างมากคือ การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของ
ประชาชน โดยเฉพาะในสังคมประชาธิปไตย ดังนั้น ควรจะได้นำมาตรการทาง

ด้านการปราบปรามที่เข้มงวดกวาดขันมาใช้ผสมกับมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม จะสามารถควบคุมอาชญากรรม กระทำโดยผู้มีอิทธิพลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลในต่างประเทศ

2.1 มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ปราบปรามองค์กรอาชญากรรมใน ประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่มีผู้มีอิทธิพล เหมือนกับประเทศไทย คงมีแต่หัวหน้าองค์กรอาชญากรรม ที่มีบทบาทคล้าย ๆ กับผู้มีอิทธิพล แต่แตกต่างกันที่องค์กรอาชญากรรมมีโครงสร้างที่แน่นอนมีการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น ซึ่งในปัจจุบันองค์กรอาชญากรรมได้วิวัฒนาการโดยมีความเชื่อมโยงกับองค์กรอาชญากรรม ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการกระทำผิดอาญาที่หลากหลาย รวมถึงการค้ายาเสพติด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและการกระทำผิดอาญารัฐานความผิดต่าง ๆ การบังคับใช้กฎหมายในปัจจุบันไม่เพียงพอกับขอบข่ายและทิศทางขององค์กรอาชญากรรม องค์กรอาชญากรรมเหล่านี้มีเงินซึ่งได้จากการประกอบอาชญากรรม ทำให้ องค์กรมีอำนาจทางเศรษฐกิจกว้างขวางมากขึ้น ทิศทางขององค์กรอาชญากรรมใน ปัจจุบันมุ่ง ไปสู่เงินและอำนาจ เพื่อที่จะขจัดองค์กรอาชญากรรม จึงเป็นการจำเป็น ที่จะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายที่พิเศษและมีอำนาจที่จะปราบปรามไปถึงการกระทำ ผิดกฎหมายที่ก่อตัวจากองค์กรอาชญากรรม สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติ กฎหมายหลายฉบับ เพื่อจะต่อต้านองค์กรอาชญากรรม เช่น กฎหมายป้องกันการ กระทำมิจนาชีพ (Racketeer Influenced and Corrupt Organization Statue) หรือที่เรียกว่า "RICO" กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรม อย่างต่อเนื่อง (Continuing Criminal Enterprise) กฎหมายเกี่ยวกับยา เสพติดและกฎหมายที่เกี่ยวกับการฟอกเงิน (Money Laundering Control Act of 1986) แต่ที่จะนำมากล่าวถึงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เฉพาะในส่วนที่เป็นแนวคิด ของความผิดฐานสมคบกันกระทำผิดอาญาและการริบทรัพย์ตาม RICO และ MLCA เท่านั้น ทั้งนี้เมื่อนำกฎหมายดังกล่าวมาปรับใช้เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันและ ปราบปรามผู้มีอิทธิพลของไทยต่อไป

2.1.1. ความผิดฐานสมคบ คือ ความผิดที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงกันที่จะกระทำการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการที่ ชอบด้วยกฎหมายด้วยวิธีการที่ไม่ชอบ¹³ หรืออาจกล่าวได้ว่าการสมคบกันกระทำความผิด อาญา หมายถึงการสมคบกันระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่จะกระทำความผิด อาญา หรือการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการที่ชอบด้วยกฎหมายโดย วิธีการที่มีชอบด้วยกฎหมาย โดยมีการกระทำที่สอดคล้องกันเพื่อวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมาย¹⁴ ความมุ่งหมายของการบัญญัติความผิดฐานสมคบกันกระทำความผิดกฎหมายก็เพื่อ ที่จะปกป้องสังคมจากอันตรายของการวางแผนในการประกอบอาชญากรรม ซึ่งการ นำเอาความผิดฐานสมคบหรือ Conspiracy มาบังคับใช้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมายในการปราบปรามการค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ ระดับโลกปัญหาหนึ่ง ความผิดฐานนี้ถูกนำมาใช้อย่างได้ผลในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้บรรดาอาชญากรรมซึ่งมีรูปแบบการดำเนินการ เป็นเครือข่ายหรือกระบวนการ หรือบรรดางค์กรอาชญากรรมทั้งหลายถูกปราบปรามกันอย่างถอนรากถอนโคน ซึ่ง อันที่จริงความผิดฐานสมคบเป็นความผิดที่มีมานานแล้ว ในกฎหมายของประเทศที่ใช้ ระบบคอมมอนลอว์ (Common Law) แต่มีการนำมาใช้ค่อนข้างจำกัดซึ่งในกฎหมาย คอมมอนลอว์การสมคบกันกระทำความผิดอาญาเป็นความผิดลหุโทษ แต่ในปัจจุบัน ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา การสมคบกันกระทำความผิดอาจเป็นความผิดลหุโทษ หรือความผิดอุกฉกรรจ์ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของมลรัฐที่บัญญัติกฎหมายนั้นขึ้นมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹³ กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ดร., การนำหลักความผิดฐานสมคบมาใช้ ในประเทศไทย วารสารอัยการ ปีที่ 16 ฉบับที่ 190 ธันวาคม 2536.

¹⁴ Wayne R. LaFave, Modern Cruninal Law Casses, Comments And Questions, 3 rd. reprint (St.Paul, Minn : Ulest Publishing, 1982) p.532.

ความคิดฐานสมคบ แม้จะประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจในการปราบปรามอาชญากรรม แต่รัฐบาลอเมริกันก็ไม่หยุดความพยายามแต่เพียงแค่นั้น ยังคงพยายามที่จะสรรหามาตรการใหม่ ๆ มาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้เพราะในความเป็นจริงกิจการที่องค์กรอาชญากรรมเข้าไปดำเนินการนั้นจะมีหลายอย่างหลายประเภทบางอย่างถูกกฎหมายบางอย่างผิดกฎหมาย การนำหลักสมคบแบบที่ได้กล่าวมาเข้าดำเนินการปราบปรามก็คงประสบความสำเร็จในการปราบกิจการผิดกฎหมายได้เพียงส่วนเดียว แม้จะตีความขยายขอบเขตความคิดฐานสมคบตามหลักคอมมอนลอว์ออกไปเช่นไรก็คงไม่สามารถครอบคลุมลักษณะขององค์กรอาชญากรรมที่สลับซับซ้อนในโลกของความเป็นจริงได้ ด้วยเหตุนี้สภาองเกรสจึงได้ออกกฎหมายฉบับหนึ่ง ชื่อว่า Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act of 1970 (RICO) เพื่อรับมือกับองค์กรอาชญากรรมโดยตรง

บทบัญญัติ RICO ไม่ได้สร้างฐานความคิดขึ้นใหม่ เพราะการกระทำใด ๆ ที่จะถูกลงโทษ RICO ต้องเป็นการกระทำที่ถูกลงโทษได้ตามกฎหมายของสหรัฐและมลรัฐ แต่ RICO ได้กำหนดลักษณะของความคิดในการประกอบมิชฉาชีพ โดยนำฐานความคิดที่เป็นการกระทำในครั้งก่อนเป็นส่วนของการกระทำมิชฉาชีพ ตาม RICO ทำให้ขอบอำนาจของการบังคับใช้กฎหมายนี้เป็นไปอย่างกว้างขวาง และให้อำนาจรัฐที่จะปราบปรามการประกอบอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นนโยบายของฝ่ายอาชญากรรมที่จะให้ RICO ใช้ได้หลากหลายแต่การเลือกใช้ RICO ต้องได้รับความเห็นชอบจาก The Organized Crime and Racketeering Section ใน WASHINGTON, D.C. ไม่ใช่ว่าในทุก ๆ กติจะต้องฟ้องตาม RICO เสมอไป เช่น การฉ้อโกงตามธรรมดาไม่จำเป็นต้องฟ้องตาม RICO เว้นเสียแต่ว่ามีเหตุพิเศษในการกระทำเช่นนั้น RICO จะใช้ฟ้องคดี เมื่อมีวัตถุประสงค์พิเศษซึ่งไม่อาจกระทำได้โดยการฟ้องคดีธรรมดา พนักงานอัยการต้องใช้ดุลยพินิจในการใช้อำนาจฟ้องคดีตาม RICO โดยพิจารณาจากเหตุผลต่อไปนี้มากกว่าหนึ่งข้อขึ้นไป

- 1) เป็นการจำเป็นที่จะต้องฟ้องคดีตาม RICO เพราะโดยเหตุผลและขอบเขตของการฟ้องคดีอาญาโดยธรรมดาไม่อาจกระทำได้
- 2) การฟ้องคดีตาม RICO จะได้รับคำพิพากษาซึ่งเหมาะสมแก่สถานการณ์ในคดีนั้น

3) การฟ้องคดีตาม RICO สามารถรวบรวมฐานความผิดหลายฐาน ความผิดซึ่งอาจฟ้องคดีได้ในเขตอำนาจของศาลต่างกัน

4) RICO เป็นความจำเป็นของรัฐในอันที่จะฟ้องคดีเพื่อต่อต้านจำเลย

5) การฟ้องคดีตาม RICO จะเหมาะสมแก่การริบทรัพย์ซึ่งได้สัดส่วน กับการประกอบอาชญากรรม

6) เป็นคดีที่ละเมิดกฎหมายของมลรัฐ แต่การฟ้องคดีเช่นนั้นจะไม่ประ สบผลสำเร็จ ให้อัยการสหรัฐเป็นผู้ฟ้องคดี

7) เป็นคดีที่ละเมิดกฎหมายของสหรัฐ แต่การฟ้องคดีเป็นนโยบายใน ทางการเมืองซึ่งอาจเกิดปัญหาแก่อัยการท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของ RICO คือ การขจัดการแทรกแซงขององค์ กรอาชญากรรม และการประกอบมิจฉาชีพในธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายในทางการ พาณิชย์ของรัฐ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว RICO จึงกำหนด ฐานความผิดที่สำคัญสี่ข้อหาตาม 18 U.S.C. มาตรา 1962 (a), (b), (c) และ (d) ซึ่งกำหนดโทษทั้งปรับ จำคุก และริบทรัพย์ในทางอาญา

ในการฟ้องคดีฐานสมคบกันกระทำผิดอาญา ตาม 18 U.S.C. มาตรา 371 จำเป็นจะต้องกล่าวถึงข้อตกลงวัตถุประสงค์ที่มุ่งกระทำโดยผิดกฎหมายของ การสมคบกัน ดังนั้นการฟ้องคดีตามมาตรา 371 ไม่อาจนำไปใช้ในกรณีการสมคบ กันค้าเฮโรอีน หรือสมคบกันประกอบกิจกรรมมิจฉาชีพขององค์กรอาชญากรรมได้ เพราะโครงสร้างขององค์กรอาชญากรรม ได้แบ่งการบังคับบัญชาเป็นลำดับชั้น มี กฎเกณฑ์ในการทำงานของตนเองซึ่งเข้มงวดและเป็นความลับ การกระทำของบุคคล เพียงคนหนึ่งคนใดจะไม่กระทบถึงองค์กร แม้ว่าบุคคลที่เข้าร่วมในองค์กรอาชญา- กรรมจะถูกจับกุมดำเนินคดี แต่องค์กรอาชญากรรมยังคงตั้งอยู่ยาวนานและครอบ ครองผลประโยชน์จากการประกอบอาชญากรรมต่อไป ฉะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้ประกาศใช้กฎหมาย RICO และ MLCA ซึ่งก่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการ สมคบกันกระทำความคิดที่กว้างออกไป

เหตุผลที่ผู้วิจัยกล่าวถึงความผิดฐานสมคบ (Conspiracy) และ Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act 1970 (RICO) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ก็เพื่อใช้เป็นแนวทางในการที่จะหามาตรการ

ทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลของไทยให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง เพราะลำพังกฎหมายของไทยที่มีอยู่ยังไม่สามารถป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลให้ได้ผลอย่างจริงจัง จำเป็นที่จะต้องหามาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศมาใช้ หรือออกเป็นกฎหมายพิเศษเพื่อบังคับใช้กับผู้ที่มีอิทธิพลของไทยโดยตรงต่อไป

2.1.2 ความผิดอาญาเกี่ยวกับการฟอกเงิน

กฎหมายที่ใช้บังคับความผิดอาญา เกี่ยวกับการฟอกเงินเป็นมาตรการทางกฎหมายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหลักการและวิธีการเหมาะสมและได้ผลในทางปฏิบัติ ทำให้ผู้ค้ายาเสพติดเกิดความเกรงกลัว ซึ่งไทยสามารถที่จะนำกฎหมายดังกล่าวมาใช้ หรือออกเป็นกฎหมายพิเศษเพื่อบังคับกับผู้ที่มีอิทธิพลของไทยได้ จึงได้นำมากล่าวไว้ในบทนี้

การฟอกเงิน (Money Laundering) คือ การเปลี่ยนเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายหรือโดยมิชอบให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นเงินที่ได้มาโดยชอบหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การฟอกเงินเป็นขบวนการซึ่งบุคคลลอบปิดแหล่งที่มาของรายได้ที่ผิดกฎหมาย และทำให้รายได้นั้นกลายเป็นรายได้ที่ชอบด้วยกฎหมาย¹⁵

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁵ The President's Commission On Organized Crime, Money Laundering : The problem and The Response. (Washington D.C. : The president's Commission On Orpanized Crime. 1983). p7.

รูปแบบของการพอกเงิน

1. การนำเงินสดติดตัวออกนอกประเทศ เป็นการนำเงินสดที่ได้มาโดยไม่สุจริตนั้นติดตัวหรือนำไปใช้จ่ายในต่างประเทศ เพราะการโยกย้ายเงินสดที่ได้รับจากการค้ายาเสพติดหรืออาชญากรรมอื่น ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากมีจำนวนมากอาจจะถูกเพ่งเล็งได้ง่าย

2. การฝากเงินกับสถาบันการเงินในประเทศ เป็นวิธีหลักโดยทั่วไปที่นิยมใช้ในการพอกเงิน ซึ่งการฝากเงินมักจะใช้นามแฝงหรือใช้ชื่อปลอมเพื่อไม่ให้สามารถสืบสาวหาเจ้าของที่แท้จริงได้ นิยมใช้ในประเทศที่ไม่เข้มงวดต่อการเปิดเผยชื่อที่แท้จริงของเจ้าของธุรกิจหรือเจ้าของบัญชี

3. การส่งเงินสด หรือโอนเงินออกนอกประเทศ เป็นการนำเงินสดไปฝากไว้ในประเทศที่ไม่มีการควบคุมระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินอย่างเข้มงวด เพื่อให้เงินที่ผิดกฎหมายเข้าไปอยู่ในระบบการเงินของประเทศนั้น และโอนเงินกลับไปสู่ผู้ค้ายาเสพติดหรืออาชญากรรมโดยวิธีต่าง ๆ เงินที่ผิดกฎหมายก็จะแปรสภาพเป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมายอันเป็นจุดอ่อนของประเทศที่ไม่เข้มงวดเรื่องการนำส่งเงินสดออกนอกประเทศ

4. การจัดตั้งบริษัทหรือกิจการขึ้นบังหน้า เป็นกรณีที่ผู้ค้ายาเสพติดหรืออาชญากรปกปิดแหล่งที่มาและความเป็นเจ้าของเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย ด้วยการจัดตั้งหรือซื้อกิจการในต่างประเทศ แล้วให้กิจการของตนในประเทศกู้ยืมเงินหรือซื้อสินค้าจากกิจการในต่างประเทศดังกล่าวในราคาแพงกว่าปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายถูกใช้จ่ายหมุนเวียนระหว่างกิจการทั้งสองแห่งดังกล่าว

5. อื่น ๆ นอกจากวิธีการดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีวิธีการอื่น ๆ อีกมาก เช่น นำเงินไปซื้อกิจการที่มีผลขาดทุนแต่ธุรกิจมีรายรับเงินเป็นเงินสด เช่น โรงแรม กิจการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภัตตาคาร ร้านค้าปลีก เป็นต้น ซึ่งต่อไป

ธุรกิจเหล่านี้ก็จะกลับฟื้นขึ้นเพราะอาศัยดอกผลจากเงินผิดกฎหมายดังกล่าว หลังจากนั้นจึงค่อยถ่ายเทเงินออกไปใช้ หรือการนำเงินไปซื้อตราสารที่โอนเปลี่ยนมือได้ ซึ่งตราสารนั้นไม่มีการควบคุมจากสถาบันการเงินผู้ออกทำให้ยากแก่การสืบหาผู้ซื้อและผู้รับเงินตราสารนั้น

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าการฟอกเงินเกิดขึ้นเพราะองค์การอาชญากรรมซึ่งทำการค้าเฮโรอีนต้องการแสวงหาวิธีการที่จะเปลี่ยนเงินสดจำนวนมากที่ได้รับจากการขายเฮโรอีนตามท้องถนนให้กลายเป็นรูปแบบของเงินที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อผู้ค้าเฮโรอีนได้รับเงินเป็นจำนวนมากจากการขายเฮโรอีน จึงต้องหลบเลี่ยงความสงสัยของเจ้าหน้าที่เพื่อปกปิดร่องรอยว่าผู้ค้าเฮโรอีนมีส่วนกระทำการในการค้าเฮโรอีน วิธีการที่ง่ายที่สุดซึ่งใช้ในการฟอกเงิน คือ การเปิดบัญชีเงินฝากส่วนบุคคลในชื่อต่าง ๆ กันในสถาบันการเงินแล้วฝากเงินสดเข้าบัญชีเงินฝากเหล่านี้อาจจะถอนออกจากบัญชีโดยการจ่ายเช็คให้แก่บุคคลอื่น ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าของเงินที่แท้จริงก็ได้ หรือโอนไปยังธนาคารอื่นต่อไป นอกจากนั้นธนาคารในบางประเทศมีพระราชบัญญัติคุ้มครองความลับของธนาคารโดยกำหนดให้ธนาคารมีเอกสิทธิ์ที่จะไม่เปิดเผยบัญชีเงินฝากของลูกค้า จึงเป็นการยากที่จะตรวจสอบร่องรอยการเงินเหล่านี้ นอกจากนั้นการโอนเงินที่ได้มาจากการขายเฮโรอีนนอกระบบสถาบันการเงิน ยังกระทำได้โดยใช้โพยก๊วน ซึ่งก็คือกระดาษเขียนตัวอักษรจีนโบราณสามหรือสี่คำ เป็นรหัสที่รู้จักเฉพาะผู้ที่อยู่ในเครือข่ายของการค้าเฮโรอีนว่าให้จ่ายเงินแก่ผู้ถือโพยก๊วนนี้ แล้วใช้โพยก๊วนแทนตัวแลกเงินไปใช้แลกเงินสดในร้านค้าเพชรพลอยร้านขายทองหรือร้านรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามสถานที่ซึ่งเป็นเครือข่ายของการค้าเฮโรอีน การฟอกเงินมีบทบาทอย่างมากต่อกิจกรรมขององค์การอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการค้าเฮโรอีน การฟอกเงินทำให้องค์การอาชญากรรมหมุนเวียนเงินที่ซื้อ-ขายเฮโรอีนไปสู่ธุรกิจการลงทุนที่ถูกกฎหมายได้ แล้วนำกำไรจากการลงทุนมาประกอบการมิจฉาชีพได้ต่อไป ผู้ค้าเฮโรอีน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องฟอกเงินเหล่านี้ก่อนที่จะนำไปใช้อีกต่อหนึ่ง นอกจากนี้การฟอกเงินอาจทำได้โดย จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทที่มีได้ดำเนินการทางธุรกิจที่แท้จริงเพื่อใช้ในการโอนเงินซึ่งมีที่มาจากการขายเฮโรอีนกลับมาในรูปของการกู้ยืม และเมื่อจะโอนเงินไปยังบริษัทดังกล่าวก็จะทำในรูปของการชำระเงินกู้

หรือใช้บุคคลที่ให้บริการทางการเงินโดยเฉพาะที่เรียกว่า "Courier" หรือใช้เอกสารปลอมเพื่อฝากเงิน เช่น ใช้บัตรประจำตัวประชาชนปลอม หรือใช้การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์¹⁶ ความซับซ้อนของการฝากเงินด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่จำกัดขอบเขตแต่ขึ้นอยู่กับ การสร้างสรรค์แผนการของผู้ร่วมกระทำการฝากเงิน แต่ไม่ว่าการโอนเงินจะกระทำด้วยวิธีใดก็ตามเทคนิคเหล่านั้นจะผ่านขั้นตอนซึ่งสืบสาวถึงร่องรอยของเงินได้ไม่ว่าเงินนั้นจะส่งออกไปยังต่างประเทศผ่านสถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินในประเทศ ขั้นตอนเหล่านั้นอาจสืบสาวได้ว่าเงินมาจากที่ไหน ส่งออกไปที่ไหนและแปรสภาพไปสู่ธุรกิจที่ถูกกฎหมายอย่างไร¹⁷ การติดตามตัวเงินว่ามาจากที่ไหนและ ไปยังที่ไหนหรือเปลี่ยนรูปแบบอย่างไร โดยวิธีใดนั้นสามารถกระทำได้โดยการติดตามจากเอกสารการฝาก การถอน การโอน หรือวิธีการโอนเงินโดยคำสั่งอื่น ๆ ในที่สุดก็จะทราบได้ว่าตัวเงินไปสิ้นสุดลง ณ ที่ใด หรือเปลี่ยนรูปแบบอย่างไร และการติดตามตัวเงินยังทำให้ทราบถึงตัวบุคคลผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับ เพราะเจ้าของเงินที่แท้จริงต้องการปกป้องความเป็นเจ้าของและต้นกำเนิดอันเป็นแหล่งที่มาของเงิน แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการควบคุมเงินนั้น ดังนั้นในที่สุดเงินก็จะไหลกลับไปสู่เจ้าของไม่ว่า เป็นไปในรูปแบบใดของทรัพย์สิน

กฎหมายควบคุมการฝากเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ต่อต้านการฝากเงินในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 1986 ประธานาธิบดี Reagan ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁶ The president's Commission On organized Crime op. cit., Footnote 1), p.8.

¹⁷ Financial Action Task Force On Money Laundering. "Report" (Paris, February 6th, 1990) (Typewritten.)

ประกาศใช้กฎหมาย Anti-Drug Act of 1986 เป็นที่รู้จักกันในนามว่า "กฎหมายควบคุมการฟอกเงิน (Money Laundering Control Act of 1986 หรือ MLCA) ซึ่งประกาศใช้ฐานความคิดใหม่เพื่อต่อต้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ คือ "การเป็นเครื่องมือในการฟอกเงิน" (Laundering of monetary instruments) บัญญัติไว้ใน 18 U.S.C. มาตรา 1956 และ "เป็นธุรกิจในการโอนเงินซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้มาเกี่ยวเนื่องจากการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย" (Engaging in monetary transactions in property derived from specified unlawful activity) บัญญัติไว้ใน 18 U.S.C. มาตรา 1957 นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติว่าด้วยการรับทรัพย์สินทั้งทางอาญาและทางแพ่งไว้ใน 18 U.S.C. มาตรา 981 และ 982

18 U.S.C. มาตรา 1956

การเป็นเครื่องมือในการฟอกเงิน

(a) (1) ผู้ใดรู้ว่าทรัพย์สินซึ่งรวมอยู่ในการโอนเงินเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากรูปแบบของการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย กระทำการหรือพยายามกระทำการในการโอนเงินเช่นว่านั้น ซึ่งรวมอยู่ในรายได้ซึ่งมีที่มาเกี่ยวข้องกับการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย

(A) ด้วยเจตนาที่สนับสนุนการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อไป หรือ

(B) รู้ว่าการโอนเช่นว่านั้นมีจุดมุ่งหมายทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อ

(1) เพื่อปกปิดหรือปลอมแปลงสภาพโดยธรรมชาติ สถานที่ แหล่งที่มาเจ้าของ หรือการควบคุมรายได้ ซึ่งมีที่มาเกี่ยวข้องกับการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือ

(2) เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานการโอนเงินภายในมลรัฐ หรือ สหรัฐ ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนเหรียญสหรัฐ หรือปรับเป็นจำนวนสองเท่าของทรัพย์สินซึ่งรวมอยู่ในการโอนนั้น แล้วแต่จำนวนค่าปรับใดจะมากกว่าหรือ จำคุกไม่เกินกว่าสี่ปีหรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ผู้ใดโอน หรือพยายามโอนเงิน หรือกองทุนภายในสหรัฐไปยัง ภายนอกสหรัฐหรือจากภายนอกสหรัฐเข้ามาในสหรัฐ...

มาตรา 1956 ตาม MICA ห้ามการเกี่ยวข้องในการพอกเงินในลักษณะ กว้าง ๆ ของการโอนเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรมโดยผู้กระทำมี เจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือด้วยการรู้ว่าการโอนเงิน ได้กระทำโดยมีเจตนาที่จะ

(1) ปกปิดบางแง่มุมของเงิน (เช่น เจ้าของ การควบคุม แหล่งที่มา) หรือ

(2) เพื่อหลบเลี่ยงการรายงานการโอนเงิน

มาตรา 1957 ตาม MLCA กว้างกว่ามาตรา 1956 ในแง่ที่ว่า การโอน รายได้อันมิชอบด้วยกฎหมายอาจเป็นรายได้ที่เปลี่ยนรูปแบบมาแล้ว และไม่ต้องการ เจตนาในใจของผู้กระทำที่ต้องการสนับสนุนการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย หรือรู้ ว่าการโอนนั้นได้กระทำไปเพื่อปกปิดลักษณะของเงินเพื่อหลีกเลี่ยงการโอนเงิน แต่ ต้องการส่วนรู้ที่ผู้กระทำพยายามเป็นธุระในการโอนทรัพย์สินที่ได้รับมาจากการ ประกอบอาชญากรรมและใช้บังคับเฉพาะสถาบันการเงินเท่านั้น

2.1.3 กฎหมายริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิด

มาตรการที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาในการป้องกัน และปราบปรามปัญหา ยาเสพติดได้แก่ การใช้มาตรการทางกฎหมายริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิดให้ตกเป็น ของรัฐ ประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งการริบทรัพย์สินออกเป็น 2 ประเภท คือ การ ริบทรัพย์สินทางแพ่ง และการริบทรัพย์สินทางอาญา สำหรับการริบทรัพย์สินทางแพ่ง การรับ พังพยานหลักฐานถือหลักชั่งน้ำหนักพยานแบบคดีแพ่ง เป็นการฟ้องตัวทรัพย์สินนั้น โดยตรง และถือว่าทรัพย์สินนั้นเป็นความผิดมาตั้งแต่มีการกระทำผิด ดังนั้นการโอน ต่อไปยังบุคคลที่สามจึงไม่รอดพ้นจากการถูกริบ ส่วนกรณีทรัพย์สินของบุคคลที่สาม ที่มีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาเคยตัดสินไว้ในคดี Calero-Taledo V. Pearson Yacht ว่าความสุจริตของเจ้าของไม่เป็นข้อ อ้างมิให้ริบมาแต่เดิม การริบทรัพย์สินของบุคคลที่สามไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ต่อมา กฎหมายสารบัญญัติของสหรัฐอเมริกาได้ระบุหลักเรื่องความสุจริต หรือการไม่รู้ เห็นเป็นใจ หรือการไม่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดไว้เป็นเงื่อนไขสำคัญ

นอกจากนี้ยังให้อำนาจเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารยึดทรัพย์สิน ก่อนริบได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อป้องกันการโยกย้ายจำหน่ายจ่ายโอนไปเสียก่อน ส่วนการริบทรัพย์สินทางอาญา ในปี ค.ศ. 1984 ได้มีการแก้ไขกฎหมายให้ครอบคลุมถึงการริบทรัพย์สินทางอาญาในความผิดร้ายแรงประเภทต่าง ๆ ได้ ได้แก่ กฎหมายควบคุมอาชญากรรม ซึ่งรวมถึงความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย และมีขอบเขตกว้างขวางถึงอสังหาริมทรัพย์ สิทธิต่าง ๆ และประโยชน์ทุกชนิด กำไร หรือทรัพย์สินที่ออกเงยมาจากการกระทำผิด และทรัพย์สินที่โอนต่อไปยังบุคคลที่สามโดยใช้หลัก relation back doctrine ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจการยึดทรัพย์สินของฝ่ายบริหารนั้น ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดทรัพย์สินโดยกระบวนการทางบริหารได้มีมูลค่าถึง 100,000 เหรียญสหรัฐ ผลของกฎหมายฉบับนี้ทำให้ทรัพย์สินที่มีมูลค่ามากมายถูกจับกุม และยึดได้โดยบุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่จำเป็นต้องถูกตัดสินว่ามีความผิดเสียก่อน ถ้ามีเหตุเพียงพอก็จะเชื่อได้ว่า ทรัพย์สินนั้นถูกใช้เพื่อกระทำการที่ผิดกฎหมายหรือซื้อได้ด้วยเงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ถ้าผู้ต้องสงสัยไม่ออกมาพิสูจน์ว่าทรัพย์สินที่ถูกจับและถูกยึดไว้เป็นของเขา และใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่บริสุทธิ์แล้วก็จะตกเป็นสมบัติของรัฐบาลสหรัฐ และจะถูกนำออกขายทอดตลาด เพื่อนำเงินที่ได้ขึ้นมาขยายงานการต่อต้านยาเสพติดให้กว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีก¹⁸

กฎหมายที่เกี่ยวกับการริบทรัพย์สินในคดียาเสพติดของสหรัฐอเมริกาที่สำคัญมีอยู่ 2 ฉบับ ได้แก่

1. Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act of 1970 (RICO) เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการปราบปรามองค์กรมิจฉาชีพและการดำเนินการธุรกิจที่ผิดกฎหมายอาญา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁸ วันชัย ศรีนวนนัต, พ.ด.อ., การใช้มาตรการทางกฎหมายลงโทษริบทรัพย์สินในคดียาเสพติด วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. หน้า 133-134.

2. Comprehensive Drug Abuse Prevention and Control Act, 1970. เป็นกฎหมายควบคุมการใช้อยาในทางที่ผิด

สหรัฐอเมริกาใช้กฎหมายทั้ง 2 ฉบับนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการปราบปรามการค้ายาเสพติด โดยมีมาตรการลงโทษจำคุกและริบทรัพย์สินของผู้กระทำผิด ซึ่งมีหลักเกณฑ์ว่าจำเลยจะต้องถูกศาลพิพากษาว่าได้กระทำความผิด และทรัพย์สินที่จะถูกริบนั้น ต้องเป็นทรัพย์สินของจำเลย¹⁹

กฎหมายเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินในทางอาญา

1. การริบทรัพย์สินในทางอาญาตาม RICO 18 U.S.C. มาตรา 1963 วัตถุประสงค์ของ RICO เพื่อจัดการแทรกแซงในทางธุรกิจจากองค์กรอาชญากรรม ดังนั้นการเอาไปเสียซึ่งประโยชน์ของจำเลยในธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นปัจจัยที่สำคัญของ RICO²⁰

1.1 การกระทำความผิดครั้งก่อนและคำพิพากษา การริบทรัพย์สินตาม 18 U.S.C. มาตรา 1963 ขึ้นกับคำพิพากษาว่าจำเลยได้กระทำความผิดตาม 18 U.S.C. มาตรา 1962 หรือไม่ ข้อหาของการกระทำความผิดตาม RICO เป็นข้อหาของการกระทำความผิดอาญาครั้งก่อนอันเป็นแบบของการกระทำมิฉฉาชีพ มาตรา 1962 (a) ห้ามมิให้ใช้เงินที่ได้มาจากการกระทำผิดกฎหมายเพื่อให้ได้มาหรือคงไว้ ซึ่งผลประโยชน์ในธุรกิจซึ่งเกี่ยวข้องกับการค้าภายในประเทศ และ มาตรา 1962 (b) ห้ามมิให้ได้มาหรือควบคุมธุรกิจโดยผ่านการกระทำที่ผิดกฎหมาย และมาตรา 1962 (c) ห้ามมิให้ใช้ธุรกิจเพื่อชกฉกการกระทำที่ผิดกฎหมาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁹ สุรพล ไตรเวทย์. มาตรการกฎหมายริบทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกา วารสารสำนักงาน บ.บ.ส. ปีที่ 4 ฉบับที่ (2 ก.ย.2530-ก.พ.2531), หน้า 2.

²⁰ บียะพันธุ์ สารากรบริรักษ์. "การกำหนดความผิดฐานเกี่ยวกับพอกเงิน", หน้า 36-39.

เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาตามข้อหาที่บัญญัติไว้ใน RICO บุคคลนั้นจะต้องรับโทษจำคุก ปรับ และริบทรัพย์

1.2 ทรัพย์ที่จะพึงริบตามมาตรา 1963

มาตรา 1963 (a) (1) ให้อำนาจรัฐริบ "ประโยชน์ใด ๆ" ที่ได้รับหรือคงอยู่โดยการละเมิดกฎหมาย RICO คำว่า "ประโยชน์ใด ๆ" นี้ ศาลสูงสหรัฐได้วินิจฉัยไว้ว่ารวมถึงรูปแบบใด ๆ ของทรัพย์สิน รวมทั้งกำไรหรือรายได้ซึ่งได้รับผ่านหรือส่งมาจากการกระทำผิดตามกฎหมาย RICO

รัฐมีหน้าที่พิสูจน์แต่เพียงว่า จำเลยได้รับจำนวนของรายได้โดยผิดกฎหมาย จากการประกอบมิชฉาชีพ แต่ไม่ต้องพิสูจน์ถึงร่องรอยของรายได้ที่จำเลยเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

ดังนั้นผลของการริบทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการริบเงิน ก็คือการริบทรัพย์เป็นโทษที่มุ่งกระทำต่อตัวบุคคล เมื่อมีคำพิพากษาให้ริบเงินจำนวนที่แน่นอนก็คือ เงินที่จำเลยได้รับมาโดยผิดกฎหมาย ซึ่งจะเป็นเงินจำนวนใดก็ได้โดยรัฐไม่ต้องพิสูจน์ร่องรอยของรายได้ที่มีขอบด้วยกฎหมาย เพื่อที่จะแยกแยะออกมาว่าเป็นตัวเงินใด เพราะเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ รัฐจึงไม่ต้องแยกแยะว่าตัวเงินใดที่จำเลยได้รับแต่พิสูจน์เพียงว่าจำเลยได้รับเงินจำนวนหนึ่งก็เพียงพอแล้ว และแม้ว่าจำเลยจะโอน หรือจำหน่ายผลกำไร หรือรายได้ของตนไปเสียก่อนมีคำพิพากษา รัฐก็สามารถจะริบจำนวนรายได้ที่มีขอบด้วยกฎหมายได้ เพราะอาจสันนิษฐานได้ว่าเงินของจำเลยก็ยังคงรวมอยู่ในทรัพย์สินที่จำเลยเป็นเจ้าของ

มาตรา 1963 (a) (2) ให้อำนาจรัฐริบประโยชน์เอกสารสิทธิ สิทธิเรียกร้องทรัพย์หรือสิทธิตามสัญญาจากที่มาซึ่งมีอิทธิพลเหนือธุรกิจซึ่งธุรกิจตามอนุमतรานี้ หมายถึงการรวมตัวของบุคคล หุ้นส่วน สมาคม ความเกี่ยวข้องตามกฎหมาย สหพันธ์ หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งรวมกันโดยข้อเท็จจริงไม่ว่าจะมีกฎหมายรับรองหรือไม่ ดังนั้นการรวมตัวดังกล่าวจะครอบคลุมไปถึงธุรกิจตามกฎหมาย และองค์กรอาชญากรรม สำหรับทรัพย์สินที่จะพึงริบ อนุमतรานี้มุ่งจะริบแหล่งที่มาของอำนาจมากกว่าเงินทุนหรือเงิน ประโยชน์ในธุรกิจรวมถึงหุ้นในกิจการของจำเลยหรือกิจการของหุ้นส่วน ทรัพย์สินที่จำเลยเป็นผู้ถือครองในกิจการเป็นทรัพย์สินอันพึงริบ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินที่แปดเปื้อนจากการประกอบการมิชฉาชีพหรือ

ไม่ก็ตาม

ทรัพย์สินที่จะพึงรับตามอนุมาตรานี้อาจแยกออกได้เป็น

- (a) ประโยชน์
- (b) เอกสารสิทธิ
- (c) สิทธิเรียกร้อง
- (d) ทรัพย์สินหรือสิทธิที่ได้มาตามสัญญาหรือจากแหล่งที่มา ซึ่ง

มีอิทธิพลเหนือธุรกิจ

ทรัพย์สินของจำเลยซึ่งไม่ใช่ส่วนที่ลงในธุรกิจโดยตรง แต่ทำให้จำเลยควบคุมธุรกิจก็อาจถูกริบได้

ส่วนมาตรา 1963 (a) (3) ให้อำนาจรัฐริบทรัพย์สินซึ่งจำเลยก่อตั้งหรือได้รับจากการกระทำที่กำหนดห้ามไว้ตาม RICO เพื่อที่จะครอบคลุมไปถึงกำไร หรือรายได้ ที่มีขอบด้วยกฎหมายโดยรัฐมีหน้าที่พิสูจน์ว่าจำนวนเงินหรือทรัพย์สินใดที่จำเลยได้รับ ผ่านจากการประกอบมิชฉาชีพ

2. การริบทรัพย์สินตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด การริบทรัพย์สินในทางอาญาตาม 21 U.S.C. มาตรา 853 บัญญัติไว้ว่า

การริบทรัพย์สินในทางอาญา ทรัพย์สินอันจะพึงรับในทางอาญา ได้แก่

(a) เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายนี้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกมากกว่าหนึ่งปีจะถูกริบทรัพย์สินเป็นของสหรัฐ ไม่ว่ากฎหมายของมลรัฐจะบัญญัติไว้เช่นไร

(1) ทรัพย์สินใด ๆ ซึ่งก่อตั้งขึ้น หรือได้รับจากรายได้ใด ๆ ซึ่งบุคคลนั้นได้รับไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม จากผลของการกระทำผิดเช่นนั้น

(2) ทรัพย์สินใด ๆ ของบุคคลนั้นซึ่งได้ใช้ หรือตั้งใจจะใช้ไม่ว่าโดยสภาพหรือมีส่วนใด ๆ ในการกระทำความผิดหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การกระทำผิดเช่นนั้น และ

(3) ในกรณีที่บุคคล ซึ่งต้องคำพิพากษาว่าเข้าร่วมในการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะละเมิดมาตรา 858 แห่งกฎหมายนี้ บุคคลนั้นจะถูกริบเสียสิ้นซึ่งทรัพย์สินดังบัญญัติไว้ใน (1)

หรือ (2) ประโยชน์ใด ๆ และสิทธิเรียกร้องและทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาซึ่งได้ให้โดยมีแหล่งที่มาจากการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนือง

เมื่อศาลมีคำพิพากษาลงโทษบุคคล เช่นว่านั้นให้มีคำสั่งบังคับตามกฎหมายนี้ว่า บุคคลนั้นจะถูกริบทรัพย์ดังกล่าวในอนุมาตราต่าง ๆ เป็นของสหรัฐ หรือมิฉะนั้นให้เสียค่าปรับแทน โดยจำเลยซึ่งได้รับผลกำไร หรือรายได้จากฐานความผิดตามกฎหมายจะถูกลงโทษปรับไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนผลกำไรหรือรายได้จากฐานความผิดตามกฎหมายจะถูกลงโทษปรับไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนผลกำไรหรือรายได้ที่เขาได้รับ

จะเห็นได้ว่าวรรคแรกของมาตรา 853 (a)(1) บัญญัติให้ริบทรัพย์สินซึ่งบุคคลก่อตั้งขึ้นหรือได้มาจากรายได้ซึ่งบุคคลนั้นได้รับมาจากการละเมิดกฎหมายอาชญากรรมซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกับการริบทรัพย์ในทางแพ่งตามมาตรา 881 (a)(6)

ส่วนมาตรา 853 (a)(2) ให้อำนาจรัฐที่จะริบทรัพย์ใด ๆ ของจำเลยซึ่งได้ใช้ในการอำนวยความสะดวกในการกระทำความผิด ซึ่งการริบทรัพย์ตามมาตรา 853 (a)(2) กว้างกว่าการริบทรัพย์ในทางแพ่งซึ่งกำหนดให้ริบทรัพย์ที่ได้ใช้ในการอำนวยความสะดวกในการกระทำความผิดเฉพาะทรัพย์ที่ได้ใช้ในการอำนวยความสะดวก และสืบสาวร่องรอยได้ว่าเกี่ยวกับการกระทำความผิด

แต่มาตรา 853 (a)(3) จะมีผลใช้บังคับก็ต่อเมื่อจำเลยถูกฟ้องและต้องคำพิพากษาศาลเข้าร่วมในการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนืองเกี่ยวกับยาเสพติดตาม 21 U.S.C. มาตรา 848 กล่าวโดยทั่วไป บุคคลที่กระทำความผิดตามมาตรา 848 ต้องประกอบไปด้วยสาระสำคัญของกระทำความผิดดังนี้

1) จำเลยจะต้องร่วมกระทำความผิดกับบุคคลอื่นห้าคนหรือมากกว่านั้นซึ่งจำเลยเป็นผู้ดำเนินการหรือให้คำแนะนำ

2) จำเลยได้รับรายได้ที่แน่นอน หรือแหล่งรายได้จากการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนืองเกี่ยวกับยาเสพติด

จำเลย ซึ่งต้องคำพิพากษามาตรา 853(a)(3) จะถูกริบทรัพย์ตาม (1)(2) และ "ประโยชน์ สิทธิเรียกร้อง และทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาซึ่ง

ได้ให้โดยมีแหล่งที่มาจากการประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง

ภาระการพิสูจน์ (Burden of proof) โดยปกติแล้วโจทก์มีหน้าที่ต้องนำสืบและพิสูจน์ให้เห็นว่าจำเลยกระทำความผิดกฎหมาย RICO และ Comprehensive Drug Abuse Prevention and Control Act, 1970 กล่าวคือภาระในการนำสืบและพิสูจน์ในการฟ้องเพื่อริบทรัพย์ของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหน้าที่ของโจทก์ ต่อมารัฐสภาของสหรัฐอเมริกาได้เห็นถึงความยากลำบากของการที่จะเสาะแสวงหาพยานหลักฐานชั้นหนึ่ง เพื่อมาพิสูจน์แสดงให้เห็นว่าทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบนั้นเป็นมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จึงได้บัญญัติอนุมาตรา (d) ของมาตรา 21 U.S.C. Sec.853 ทรัพย์ที่ได้เพิ่มเติมขึ้นมา โดยให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทรัพย์สินนั้นเป็นรายได้ที่ออกเงยเนื่องมาจากการค้ายาเสพติด (ข้อสันนิษฐานเช่นนี้ไม่มีอยู่ในกฎหมาย RICO)

เพื่อที่จะให้ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายที่แก้ไขใหม่ตามมาตรา 21 U.S.C. Sec.853 (d) นี้ โจทก์หรือรัฐจะต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้ได้ความ 2 ประการ คือ

ประการแรก ต้องพิสูจน์ให้เห็นได้ว่าจำเลยได้ทรัพย์สินนั้นมาในระหว่างที่จำเลยกระทำความผิด หรือภายในระยะเวลาอันสั้นภายหลังจากห้วงเวลาที่จำเลยได้กระทำความผิดนั้น

ประการสอง มีเหตุอันน่าเชื่อได้ว่า จำเลยไม่มีปัจจัยอย่างอื่นที่จะทำให้จำเลยได้ทรัพย์สินนั้นมานอกเหนือไปจากการกระทำความผิดนั้น

เหตุผลที่ผู้วิจัย กล่าวถึงกฎหมายริบทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของประเทศสหรัฐอเมริกา ก็เพื่อใช้เป็นแนวทางในการที่จะหามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลของไทย เพราะมาตรการทางกฎหมายของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลให้เกิดประสิทธิภาพอย่างจริงจัง

2.2 มาตรการทางกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่น

เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นไม่มีกฎหมายพิเศษในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล หรือยาquila โดยเฉพาะ จึงใช้ประมวลกฎหมายอาญาเป็นหลักทั่วไปในการบังคับใช้กับองค์กรอาชญากรรมโดยอนุโลม

นอกจากการบังคับใช้กฎหมายอาญาดังกล่าวกับการกระทำความผิดทางอาญาแล้วประเทศญี่ปุ่นยังใช้กฎหมายอาญาเป็นมาตรการทางกฎหมาย ในการป้องกันและปราบปรามกลุ่มอิทธิพลด้วย และทางญี่ปุ่นยังใช้มาตรการหลาย ๆ ด้าน เพื่อเสริมการบังคับใช้กฎหมายอาญาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อาทิ เช่น

1. มาตรการปราบปรามเด็ดขาด จับเข้าแล้วเข้าอีกชนิดถอนรากถอนโคน เพื่อให้องค์กรอาชญากรรมหรือกลุ่มอิทธิพลเหล่านี้หมดไป

2. มาตรการควบคุมอาวุธปืน ไม่ให้มีการพกพา หรือนำเข้าประเทศ เพราะสมาชิกองค์กรอาชญากรรมหรือกลุ่มอิทธิพลจะใช้อาวุธปืนก่ออาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น

3. มาตรการควบคุมการเก็บภาษีเงินได้กับบริษัท ที่องค์กรอาชญากรรมหรือกลุ่มอิทธิพลอยู่เบื้องหลัง

4. มาตรการสนับสนุนและกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่จัดกิจกรรมต่อต้านการกำจัดองค์กรอาชญากรรม เพื่อแยกองค์กรอาชญากรรมออกไปจากสังคม โดยประชาชนร่วมมือร่วมใจกันขับไล่ หรือก่อตั้งสมาคมต่อต้านองค์กรอาชญากรรม

5. ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ และแลกเปลี่ยนข่าวสารอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมมือกันต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การลักลอบค้าอาวุธ การค้ายาเสพติดและการล่อลวงหญิงเพื่อบังคับค้าประเวณี เป็นต้น

ส่วนการบังคับใช้กฎหมายอาญาโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น แม้ประเทศญี่ปุ่นจะมีลักษณะแตกต่างหากจากกันในพื้นที่ แต่ประเทศญี่ปุ่นก็มีมาตรการประสานกันอย่างดียิ่ง ซึ่งสิ่งนี้เองส่งผลให้ประเทศญี่ปุ่นมหาอำนาจในทางเศรษฐกิจ ส่วนการบังคับใช้กฎหมายนั้นประเทศญี่ปุ่นกล่าวไว้ว่าเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายมากประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบังคับใช้กฎหมายอาญาของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม

สรุปได้ว่าประเทศญี่ปุ่นไม่มีกฎหมายพิเศษสำหรับบังคับใช้ในการป้องกัน และปราบปรามผู้มีอิทธิพลและกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ แต่การบังคับใช้กฎหมายอาญา และการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีประสิทธิภาพมากกว่าประเทศไทย จึงทำให้สามารถควบคุมกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ได้อย่างได้ผล ซึ่งจะขอนำมาตรการ ควบคุมกลุ่มอิทธิพล หรือ ยาгуซ่าของประเทศญี่ปุ่นมากล่าวโดยสังเขป กล่าวคือ

ในการที่จะได้สวนเรื่องราวของ BORYOKUDAN (ยาгуซ่า) มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับอย่างมากกับส่วนประกอบทุก ๆ ส่วน ของโครงสร้างของ BORYOKUDAN แต่ละกลุ่ม เพื่อจะได้ตรวจสอบการปฏิบัติการได้และเพื่อที่จะดำเนินการปราบปรามกลุ่มต่าง ๆ ให้อยู่ภายใต้อำนาจทางตำรวจโดยตรง เช่น คน แหล่งรายได้ และอาวุธที่เป็นอันตราย ในขณะที่เดียวกันจะต้องเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่จะต้องลุกขึ้นมาต่อสู้กับ BORYOKUDAN และฟ้องร้องพวกเขาในฐานะที่เป็นศัตรูต่อสังคม และสร้างภาวะแวดล้อมที่พวกเขาไม่สามารถอยู่รอดได้ ซึ่งทางตำรวจได้ดำเนินการปฏิบัติการ 2 รูปแบบ เพื่อที่จะควบคุมและปราบปราม ยาгуซ่าแก๊งค์ต่าง ๆ คือ

รูปแบบที่หนึ่ง การควบคุมโดยตรง โดยการใช้มาตรการปราบปรามกลุ่มอิทธิพลอย่างเด็ดขาด ชนิดถอนรากถอนโคน เพื่อให้กลุ่มอิทธิพลกระจัดกระจาย และหมดสิ้นไป โดยการดำเนินการดังนี้

1. กวาดล้าง และล้อมจับ พวกแก๊งค์อาชญากรรม ซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยกำหนดนโยบายที่จะพยายามแตกแก๊งค์อาชญากรรมนี้จากแก๊งค์ใหญ่ให้แตกย่อยจนถึงการสลายตัวไป ด้วยการจับกุมหัวหน้าแก๊งค์หรือผู้นำกลุ่ม

2. กวาดล้าง ต่อต้าน จับกุม การประกอบธุรกิจหรือกิจการในการเพิ่มกองทุน หรือฐานเศรษฐกิจของแก๊งค์อาชญากรรมอย่างเข้มงวด ตลอดจนสืบสวนเปิดเผยวิธีการหาเงินทั้งหมด เพื่อติดตามจับกุมผู้กระทำผิด เพื่อควบคุมแหล่งรายได้ของแก๊งค์ยาгуซ่า เพราะเงินเท่านั้นที่ค้ำจุนองค์การนี้อยู่ถ้าปราศจากเงินแล้วพวกนี้จะอยู่ไม่รอด ดังนั้นเพื่อให้แหล่งรายได้หมดไป ตำรวจดำเนินการความพยายามที่สุด ที่จะเปิดเผยสิ่งที่พวกนี้เข้าไปพัวพันด้วยจะ เน้นหนักโดยเฉพาะไปที่การควบคุมยากระดุน การพนัน การทำหนังสือลามกและสิ่งที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันนี้ ซึ่งเป็นแหล่งรายได้ที่ดีที่สุด และเป็นแหล่งอาชญากรรมระดับหัวหน้าส่วน

มากชอบทำ เดียวนี้การค้ายากระตุ้นเป็นแหล่งรายได้ที่ดีของพวกเขา การค้ายานี้
 หมายความว่ารวมถึงห้องผลิตยา การลักลอบขนส่งและคนขายยา สมาชิกองค์การนี้จะ
 ไม่ยอมเลิกธุรกิจการค้ายานี้เพราะว่าให้กำไรมากที่สุด และมีผู้ติดยาใหม่ ๆ อยู่
 เสมอ กำลังตำรวจได้เพิ่มการควบคุมในการครอบครองและการบริโภคยากระตุ้น
 และในบางหน่วยได้ตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยที่เกี่ยวข้อง
 ของเข้าปราบปรามอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้ การลักลอบเล่นการพนัน และการทำ
 หนังสือลามกก็ทำรายได้ที่คงที่ให้แก่ยาสูบ และสมาชิกเกือบทั้งหมดรวมทั้งหัวหน้า
 และสมาชิกระดับหัวหน้าคนอื่น ๆ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเหล่านี้
 อยู่บ้าง ดังนั้นการจับกุมเกี่ยวกับการกระทำความผิดเหล่านี้จะต้องมีประสิทธิภาพมาก
 เพื่อที่จะตัดแหล่งรายได้ของยาสูบ การควบคุมการลักลอบเล่นการพนันอย่างเข้ม-
 งวดในญี่ปุ่น เป็นเหตุให้ยาสูบจัดให้มีการเล่นการพนันในต่างประเทศและจะเก็บ
 เงินคืนภายหลังจากที่เดินทางกลับมาที่ประเทศญี่ปุ่นแล้ว

3. กำหนดมาตรการควบคุมในการเก็บภาษีเงินได้กับบริษัทที่มีแก๊งค์
 อาชญากรรมอยู่เบื้องหลังอย่างเข้มงวด โดยประสานการแลกเปลี่ยนข่าวสาร
 ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสรรพากร

4. การควบคุมอาวุธปืน สืบเนื่องมาจากแก๊งค์อาชญากรได้ก่อคดีฆ่าด้วย
 การใช้อาวุธปืนมากขึ้น ซึ่งมีการใช้อาวุธปืนแพร่หลายกันมาก แม้กระทั่งสมาชิกใน
 ระดับล่างสุดของแก๊งค์ ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดจน
 ความสงบเรียบร้อยของสาธารณชนทั่วไป ภายใต้ภาวะการณ์เช่นนี้องค์การตำรวจ จึง
 ได้เพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนปราบปรามโดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สุลการ และ
 องค์การสืบสวนต่างชาติ ในการกำชับมาตรการตรวจค้นการพกพาอาวุธปืนผ่านเข้า
 ประเทศ

รูปแบบที่ 2 การควบคุมทางอ้อม โดยการสนับสนุนกิจกรรมต่อต้านและ
 กำจัดแก๊งค์อาชญากร โดยการแยกกลุ่มอิทธิพลหรือแก๊งค์อาชญากรรมนี้ออกไปจาก
 สังคมควบคู่ไปกับการกวาดล้าง เพื่อให้แตกกระจายและสลายไปในที่สุด โดยการ
 ดำเนินการดังนี้

1. สนับสนุนการขับไล่สำนักงาน หรือสถานที่ชุมนุมของกลุ่มอิทธิพลหรือ
 แก๊งค์อาชญากรนี้ออกไปจากพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานที่กลุ่มอิทธิพลเหล่านี้ใช้

เป็นฐานในการดำเนินกิจการ มักจะสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อาศัยอยู่ข้างเดียว เป็นอย่างมาก อีกทั้งยังพลอยประสบเคราะห์กรรมในการถูกโจมตีจากคู่แข่งที่มีการขัดแย้งผลประโยชน์ในธุรกิจของกลุ่มอิทธิพลนี้ ซึ่งเป็นอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในละแวกนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้ขอความร่วมมือจากประชาชนที่อาศัยในละแวกเดียวกันกับสำนักงานกลุ่มอิทธิพลนั้น ๆ ช่วยกันขับไล่สำนักงานของกลุ่มอิทธิพลให้ออกไปจากพื้นที่

2. สนับสนุนการก่อตั้งสมาคมต่อต้านกลุ่มอิทธิพล หรือแก๊งค์อาชญากรรม ด้วยความพยายามร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ได้มีการก่อตั้งสมาคมต่อต้านกลุ่มอิทธิพลขึ้นมาด้วยกัน 23 สมาคม ซึ่งมีอยู่ 2 สมาคม ที่เป็นรูปธรรมเด่นชัดคือ

2.1 สมาคมไซตะมะ (Saitama Foundation) ซึ่งเป็นศูนย์ขับไล่กลุ่มอิทธิพลที่ขบถต่อความรุนแรง และป้องกันการใช้จ่ายเสียดินเพื่อการข่มขืนกระทำชำเรา และการทารุณกรรมต่าง ๆ

2.2 สมาคมชิบา (Chiba Foundation) ซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนเพื่อการต่อต้านกลุ่มอิทธิพล

ทั้งสองสมาคมนี้ได้ร่วมกันทำการรณรงค์ให้ความช่วยเหลือด้านความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มอิทธิพล บริการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรมที่ตกเป็นเหยื่อของกลุ่มอิทธิพลชั่วร้ายนี้

3. ขยาย และเข้มงวดกวดขันในการป้องกันการก่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับบริษัทต่าง ๆ ซึ่งได้มีความพยายามป้องกันและกำจัดกลุ่มอิทธิพลอย่างเข้มงวดมากขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจยังได้ให้การสนับสนุนในการก่อตั้งองค์กรป้องกันการข่มขู่เรียกค่าคุ้มครองจากบริษัท (The Japan Federation of Conferences for Anti-Company Racketeer Measures) ขึ้นในปี พ.ศ. 2518 และในปี พ.ศ. 2532 องค์กรป้องกันนี้ได้แผ่ขยายไปทั่วประเทศพร้อมกับมีการก่อตั้งสมาพันธ์ชาวญี่ปุ่น เพื่อปรึกษาหามาตรการต่อต้านและป้องกันการขู่เรียกค่าคุ้มครองจากบริษัทของกลุ่มอิทธิพล ซึ่งพบว่ามียผลสำเร็จด้วยการแลกเปลี่ยนข่าวสารกันอย่างรวดเร็ว

4. สนับสนุนการขับไล่กลุ่มอิทธิพล ให้ออกจากอุตสาหกรรมก่อสร้าง และธุรกิจการค้าที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ โดยการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อกีดกัน การรวมตัวกันของกลุ่มอิทธิพล และขัดขวางด้วยการไม่ให้ใบอนุญาต ใบรับรองการ ประกอบกิจการให้กับบริษัทที่ประกอบการภายใต้อิทธิพลของแก๊งค์อาชญากรรม และ ไม่ออกใบทะเบียนการค้าให้

5. ปฏิบัติการขับไล่กลุ่มอิทธิพลออกจากธุรกิจในสนามแข่งม้า โดยความ ร่วมมือระหว่างสมาคมแข่งม้าและตำรวจอย่างจริงจังในการขับไล่กลุ่มอิทธิพล และ เจ้ามือรับแทงม้าออกจากสนามแข่งม้าของเทศบาล เพื่อที่จะตัดการเพิ่มกองทุนของ กลุ่มอิทธิพล และเพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้กับประชาชน

6. ประสานความร่วมมือกับองค์กรสืบสวนต่างประเทศ สำนักงานตำรวจ แห่งชาติได้พยายามเสริมสัมพันธ์ภาพกับองค์กรสืบสวนต่างประเทศ ในการแลกเปลี่ยนข่าวสารอย่างใกล้ชิด มีการจัดประชุมและสัมมนานานาชาติขึ้นบ่อยครั้งภายใต้การอุปถัมภ์ของศูนย์ข่าว เพื่อร่วมมือในการกำหนดมาตรการต่อต้านกลุ่มอิทธิพล หรือแก๊งค์อาชญากรในการปฏิบัติการข้ามชาติ รวมถึงการกระทำผิดกฎหมาย เช่น การลักลอบค้าอาวุธ การค้ายาเสพติด และการล่อลวงหญิงเพื่อบังคับค้าประเวณี เป็นต้น

7. ออกกฎหมาย เกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมของ สมาชิก Boryokudan โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกันความปลอดภัยและความสงบ สุขในการประกอบอาชีพของประชาชน ด้วยการกำหนดข้อจำกัดในการกระทำการ ใด ๆ ของสมาชิก Boryokudan และเพิ่มมาตรการป้องกันอันตรายใด ๆ ที่จะ เกิดขึ้นกับประชาชนในเมื่อมีการเผชิญหน้ากันระหว่าง Boryokudan ต่างกลุ่มกัน และนำเอามาตรการกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประโยชน์ ต่อการกระทำของสมาชิกกลุ่ม ให้มีส่วนช่วยเหลือในการป้องกันการทำลายหรือการ ทำความเสียหาย อันเป็นผลมาจากการกระทำของสมาชิกกลุ่ม

8. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงสถานภาพที่แท้จริง และความ ชั่วร้ายของกลุ่มอิทธิพลหรือแก๊งค์ยาภูเขา

กล่าวสรุปได้ว่าจากการศึกษากฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและปราบปราม ผู้มีอิทธิพลจากการกระทำผิดกฎหมายทั้งกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศพบว่า

กฎหมายพิเศษที่บังคับใช้เกี่ยวกับผู้มีอิทธิพลโดยตรงทั้งของประเทศไทยและญี่ปุ่นไม่มี
 คำนากฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติอื่น ๆ มาปรับใช้ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา
 มีกฎหมายที่ใช้ป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมโดยเฉพาะ คือ Racketeer
 Influenced and Corrupt Organizations Act of 1970 (RICO) ซึ่งผู้
 วิจัยจะได้วิเคราะห์กฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศดังกล่าวโดยละเอียดในบท
 ต่อไป โดยจะชี้ให้เห็นว่ากฎหมายดังกล่าว เป็นปัญหาต่อการบังคับใช้กฎหมายไทยใน
 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกระทำโดยผู้มีอิทธิพลมากน้อยเพียงใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย